

Мунтян Олександр Олександрович 

канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри філології та перекладу
Київський національний університет технологій та дизайну, Україна

РОЛЬ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ВИВЧЕННІ КУРСУ «ДІЛОВА УКРАЇНСЬКА МОВА»

Проектна діяльність є важливим елементом сучасного освітнього процесу, що сприяє активному засвоєнню навчального матеріалу, розвитку комунікативних навичок та творчого мислення здобувачів вищої освіти. Особливо актуальним є використання проектного методу під час викладання Ділової української мови в закладах вищої освіти, адже цей курс покликаний сформувати у студентів компетентності, необхідні для ефективного професійного спілкування в різних сферах діяльності [1].

Проектний метод навчання – педагогічна технологія, що базується на активному включенні студентів у процес самостійного пізнання через виконання практично орієнтованих завдань. Він поєднує дослідницьку діяльність, творчий підхід та інтеграцію знань із різних галузей для вирішення конкретних проблем.

Основними теоретичними засадами проектного методу є концепція конструктивізму, діяльнісний підхід до навчання, проблемно-орієнтоване навчання, колаборативне навчання, інтеграція міждисциплінарних знань, рефлексія та саморегульоване навчання.

Концепція конструктивізму полягає в тому, що навчання відбувається шляхом активного конструювання знань студентами через взаємодію з реальними чи змодельованими ситуаціями. Студенти не лише отримують інформацію, а й застосовують її у реальному контексті.

Діяльнісний підхід у навчанні реалізується через практичні дії, що включають планування, дослідження, реалізацію та рефлексію. В основі такого підходу лежить принцип «навчання через діяльність».

Під час проблемно-орієнтованого навчання студенти аналізують реальні або змодельовані проблеми, формулюють питання, досліджують можливі рішення і презентують власні висновки.

За колаборативного навчання проектна робота сприяє розвитку командних навичок, оскільки студенти взаємодіють у групах, розподіляють обов'язки та вчаться узгоджувати різні думки і приймати спільні рішення [2].

Інтеграція міждисциплінарних знань під час створення і реалізації проєкта передбачає використання знань із різних галузей, що сприяє формуванню комплексного бачення проблеми та розширенню компетентностей здобувачів вищої освіти.

Рефлексія та саморегульоване навчання є важливим етапом для самооцінки виконаної роботи, аналізу власних помилок та успіхів, а також коригування стратегії навчання.

Проектна діяльність у навчальному процесі проходить через кілька ключових етапів, кожен з яких має свої завдання та методи реалізації:

1. Визначення тематики та постановка проблеми. На цьому етапі відбувається аналіз потреб студентів і визначення їхніх інтересів, обговорення актуальних проблем у сфері ділової комунікації й визначення цілей проєкту та очікуваних результатів. Викладач разом зі студентами обирає актуальну тему та формулює ключові питання дослідження.

2. Планування роботи передбачає розподіл обов'язків, визначення проміжних етапів виконання проєкту і термінів виконання завдань.

3. Збір та аналіз інформації полягає у роботі з науковими статтями, офіційними документами, бізнес-літературою, опрацюванні статистичних даних і практичних кейсів, аналізі зібраної інформації з виокремленням ключових моментів.

4. Реалізація проєкту включає написання звітів, статей або підготовку документів, розробку презентацій і підготовку до публічного захисту, проведення зустрічей, переговорів або ділових рольових ігор.

5. Оцінювання результатів передбачає презентацію готового проєкту перед аудиторією, аналіз досягнень та труднощів у процесі виконання завдання й оцінку проєкту за критеріями якості, повноти та актуальності виконаної роботи.

6. На етапі рефлексії та вдосконалення відбувається обговорення висновків щодо роботи в команді та індивідуальних результатів, оформлення рекомендацій щодо покращення майбутніх проєктів.

Проектний метод можна ефективно використовувати під час вивчення таких тем, як-от: Ділове спілкування та його жанри (складання резюме, мотиваційних листів, ділових листів та етикетних документів); Підготовка та проведення публічних виступів (презентації, промови, дебати); Документознавство (розробка зразків офіційних документів, складання звітів, актів тощо); Ділові переговори та комунікація в бізнес-середовищі (імітаційні рольові ігри, кейс-методи); Розробка бізнес-пропозицій (створення комерційні

пропозиції, аналіз конкурентного середовища та формування аргументованої стратегії); Юридичне листування (навчання правильному оформленню ділових листів, договорів, комерційних угод); Створення та оформлення корпоративного іміджу (розробка рекламних матеріалів, комунікаційної стратегії, правил ведення переговорів від імені компанії); Складання протоколів зустрічей і нарад (формування вмінь фіксувати ключові тези й ухвалені рішення під час офіційних зустрічей і нарад).

Застосування проєктної роботи під час викладання Ділової української мови сприяє підвищенню мотивації здобувачів вищої освіти, формуванню у них професійних компетентностей та розвитку навичок комунікації, критичного мислення та самостійного ухвалення рішень. Цей метод навчання забезпечує інтеграцію теоретичних знань із практичною діяльністю, що робить процес навчання більш ефективним та цікавим.

Список використаних джерел:

1. Мунтян О. О. (2024) Вивчення ділової української мови у закладах вищої освіти: особливості і перспективи. *Modernization of science and its influence on global processes: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the VI International Scientific and Theoretical Conference*, September 20, 2024. Bern, Swiss Confederation: International Center of Scientific Research. Pp. 135 – 138.
2. Мунтян О. О. (2023) Колективне обговорення професійних проблем як складова ділової української мови. *Закарпатські філологічні студії*. Видавничий дім "Гельветика". В. 39. Т. 1. С. 89 – 93.